

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Lancicii E Societate Iesv Opvscvlorvm Spiritvalivm
Tomvs ...**

Łęczycki, Mikołaj

Antverpiae, 1650

De gloria quam S. Ignatio attulit S. Carolus Borromæus. Cap. XXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78821)

magna opinione virtutis, elegit à Nostra Societate Confessarium P. Ioannem Baptistam Peruscum, vitam valde Spiritualem & sanctam, antea Prouincialem Prouinciæ nostræ Mediolanensis, eique per aliquot annos ordinariè confiteri solebat. Hoc est, ab anno 1583, quo S. Philippus ex domicilio S. Hieronymi, ad instantiam suorum iussu Gregorij XIII. migravit ad domicilium Congregationis Oratorij à se fundatæ, penes Ecclesiam S. Mariæ in Valicella. In quo domicilio manens confitebatur nostro P. Perusco manenti in Domo nostra, vsque ad anni 1593. 23. diem Mensis Iulij. Quo tempore S. Philippus erat Præpositus illius piissimæ Congregationis ab ea electus, vt esset Præpositus vsque ad mortem. Sed cum ingravescente ætate, (quippe octogenarius) nollet amplius illam Congregationem gubernare, & importunè impetrasset, per aliquot Cardinales, vt Clemens VIII. annueret eius desiderio, optimi illi Patres coacti elegerunt in suum Præpositum Cæsarem Baronium, nunc in tota Ecclesia celebrem, & de tota Ecclesia, & de nostra Societate optimè meritum. Ab hoc tempore cæpit vsque ad mortem confiteri ordinariè Cæsari Baronio, tanquam suo Præposito, cui per duos circiter annos confitebatur. Sed, et si continuare suas confessiones ordinarias coram nostro P. Perusco non posset (frequentibus infirmitatibus corporis, & ætate octoginta annorum debilitatus) longè distante à Domicilio Oratorij, solebat tamen per interualla aliquoties in anno adire P. Peruscum, eique suæ conscientie statum in confessione aperire. Hoc didici, partim ex vita S. Philippi scripta à Baccio libro 1. capite 9. numero 3. partim audiui ab ipso P. Perusco, dum Anno 1596. eum comitarer euntem ad visitandum sepulchrum B. Philippi, & cubiculum in quo sanctè mortuus est.

CAPVT VIGESIMVM PRIMVM.

De Gloria quam S. Ignatio attulit Sanctus Cardinalis Carolus Borromæus.

NON postremam S. IGNATIO gloriam attulit idæa perfectissimæ sanctitatis S. Carolus Borromæus Cardinalis & Archiepiscopus Mediolanensis, qui & S. IGNATIUM mortuum piè coluit, & eius Exercitiorum libello & vsu admiratam illam, toti mundo perspectam vitæ sanctimoniam peruenit, operaque Societatis à S. IGNATIO institutæ, perpetuò, dum potuit, vsus est; vt multis argumentis ipsique certissimis, apparet ex rebus gestis S. Caroli, editis ab eius domesticis Prælati, Ioanne Petro Giussano, & Grattarolio, & alijs.

Anno 1562. Cùm S. Carolus Sacris Ordinibus initiatus esset, ad offerendum Deo primum

Missæ Sacrificium se præparare volens, elegit pro hac re Domum Professorum Romanam Societatis Iesv, in qua Exercitijs Spiritualibus Sancti IGNATII Fundatoris excultus fuit. Ita refertur in libro Italico de Successibus venerationis S. Caroli edito à M. Aurelio Grattarola, in Oratione habita in Anniversario B. Caroli coram altero Card. Borromæo, Clero, & populo Mediolanensi, Anno 1602.

Idem S. Carolus, vbi ceremoniâ ingenti prima Deo libamina obtulit, vt publicæ pietati inferuaret, secundum Sacrum, vt pietati suæ liberius indulgeret, in Domo Professæ Societatis Iesv pernoctauit, postredicque in Sacello priuato quo sanctus IGNATIUS vtebatur, Sacrum fecit. Sacchinus in Historia Societatis, par. 2. l. 7. num. 11.

Anno 1562. Initio Sacerdotij cæpit maiori vitæ austeritati, & frequentioribus præcijs incumbere, & exercitio virtutum. Qua in re, vt liber esset ab omni errandi periculo, accepit pro Duce vitæ suæ spiritualis, Patrem Ioannem Baptistam Riberam Societ. Iesv, Hispanum, magna virtute, experientiâ, & doctrinâ præditum, qui S. Cardinalem cùm Exercitijs Spiritualibus Beati IGNATII excoluisset, per veras, solidasque virtutes ducebat, exercendo in actibus perfectioribus earum. Quamobrem quotidie adibat Cardinalem in Palatio Apostolico propè Pium IV. auunculum suum manentem, diuque cum eo agebat. Quod videns humani generis hostis, & præuidens bona securura ex hoc spiritali profectu Caroli, concitauit præcipuos cognatos illius contra dictum Patrem, quem illius mutationis vitæ, in S. Carolo causam opinabantur, dolebantque à sæculari viuendi modo abhorre: ideoque exagitare irrisionibus, conuictijs, alijsque modis indignis Patrem illum cæperunt, vt ita à conuersatione cum S. Cardinali absterrent. Quod cùm aduertisset S. Carolus, per vias deinceps secretas, Patrem eundem ad se introduci curabat. Ita Ioannes Petrus Giussanus in vita Italica S. Caroli Venetijs impressa Anno 1615. libro 1. capite 5. pagina 14. columna 2.

Anno 1563. Cùm S. Carolus, factus Archiepiscopus Mediolanensis, sciret corruptissimos cleri & populi mores, eò quòd Ecclesiastici tam seculares, quam regulares peius viuerent laicis, publicis concubinatibus infames, sine clericali habitu, armis accincti, sine ornatu, & decore in templis, sine cognitione rerum necessariorum, ad eò vt multi curam animarum habentes, ne formam absolutionis scirent, nec casus referuatos, aut censuras, nec vnquam confiterentur ipsi, putantes se ad id non obligari, eò quòd aliorum confessiones audirent, & alijs scandalis essent pleni; laici verò ob infinita vitia, & contemptum rerum, ac Sacramentorum Ecclesiasticorum, & deplorandam rerum Diuinarum, & ipsius

& ipsius Orationis Dominicae ignorationem, in pessimo statu essent, volens ad eum corruptos mores suarum ouium corrigere, ante suum ad eos aduentum à Curia Romana, præmisit P. Benedictum Palmium à Societate Iesv eloquentem, & maxime zelosum Concionatorem, cum aliquot alijs eiusdem Instituti socijs, tanquam præcursoribus, ut disponderent populum Concionibus, & Confessionibus ad deferenda vitia, & malam vitam præteritam, ac recipiendam nouam disciplinam, & reformationem ab ipso delineatam, & valdè expetitam. Quam ob causam à Pio IV. auunculo suo duo Breuia impetravit, vnum ad Ducem Sessæ tunc Governatorè Status Mediolanensis, alterum ad Senatum, quibus Summus Pontifex exhortabatur, ut cõmodum Patribus locum assignarent, in quo suas functiones ritè obire possent. Dataque tunc eis fuit Ecclesia S. Viti in porta Ticinensium domo conducta. Giuffanus loco citato libro 1. cap. 9. pag. 22. col. 2. & l. 2. c. 1.

Anno 1565. In primo Concilio Prouinciali, quod Mediolani celebravit, ad reformandum clerum, & populum Mediolanensem, præsentibus vndecim Episcopis, & quatuor Cardinalibus, concionem Italicam habere iussit, P. Benedictum Palmium Societatis Iesv, de necessitate, modoque reformandæ Ecclesiæ. Giuffanus l. 1. cap. 11. pagina 26. columna 1.

Anno 1566. Præcipui Seminarij pro clero formando à se instituti curam inchoare voluit Patres Societatis Iesv: quibus Patribus utebatur in omnibus ministerijs Ecclesiæ suæ. Giuff. lib. 2. cap. 5. pag. 46. col. 1.

Anno 1566. Videns S. Carolus messem grandem, & operarios paucos, accensus desiderio habendi multos bonos, cum P. Palmio Prouinciali Societatis Iesv egit, de fundando Collegio Mediolam, & ita sine mora impetrauit à Patre Generali Societatis, bonum numerum personarum, præditarum insigni bonitate vitæ, & zelo ardentissimo Diuinæ gloriæ, & salutis animarum: quibus assignauit templum Parochiale S. Fidelis cum ædibus contiguis, translata curâ animarum ad aliud templum. His postea Patribus utebatur in gubernando nouo Seminario, & in auxilio animarum, & in multis alijs necessitatibus. Siquidem (verba sunt Giuffani) tanquam pleni charitate, & spiritu Diuino, multaque doctrinâ, & prudentiâ ornati, erant efficaees, & feruentissimi in Concionibus, assidui, & diligentes in Confessionibus, & in omni ministerio Ecclesiastico. Giuff. lib. 2. capite 7. pag. 52. col. 1. & 2.

Anno 1569. Faciebat S. Carolus Exercitia Spiritualia Societ. Iesv, quolibet anno, per quod medium crescebat semper magis in feruore spiritus, & perficiebat se valdè in sanctis virtutibus. Deinde bis in anno ea faciebat, & in hac consuetudine persistit vsque ad mortem, mul-

tos alios, præsertim ministros suos frequentes ad eadem Exercitia facienda inducens: quibus etiam suos dilectos Clericos in Seminario & initio ingressus, & ante Ordines Sacros excelsi voluit, & pro hac re in Canonicorum habitaculo, quoddam domicilium erexit, cui titulum inscripsit Græcum, Asceterium; id est Exercitatorium, Giuff. lib. 2. cap. 6. pag. 78. col. 2. Et l. 7. c. 11. p. 317. col. 1. Et lib. 3. c. 5. & 23. Et apud Grattatolam, loco cit. n. 1.

Cum templum Societatis S. Fidelis dicatum à S. Cardinali datum Societati, non posset capere multitudinem populi ad res diuinas concurrentis, ipse S. Carolus idæam noui templi ab excellenti architecto fieri iussit, & primum lapidem iecit, & sua liberalitate fabricam vehementer promouit. Giuffanus libro 2. capite 19. pag. 90. col. 2.

Anno 1572. Mediolani fundavit Collegium, dictum Breranum, Societati, in quo præter humaniores literas, Philosophia, & Theologia prælegeretur, in quo suos quoque caros Clericos studere voluit.

Præterea Abbatiam Aronensem, cum consensu Summi Pontificis Societati resignauit, & Nouitiatum eius Aronæ fundauit. Giuff. l. 3. c. 1. p. 123 & 124.

Cum pro educatione pia in Christianis moribus instituisset Collegium nobilium, prope Collegium Societatis, primum eius regimen commisit Patribus Societatis. Giuff. libro 3. capite 4. p. 132. c. 1.

Anno 1575. Euocatus Romam pro anno Iubilæi, disposuit se ad consequendam gratiam Iubilæi per Exercitia Spiritualia Societatis. Grattatola loco sup. cit. numer. 1. Giuff. lib. 3. c. 6. p. 139. columna 2.

Anno 1576. Cum impetrasset à Gregor. XIII. Iubilæum pro Ciuitate Mediolanensi, vniuersis operibus P. Ioannis Baptistæ Perusci Societatis Iesv, ut libellum ederet de modo consequendi Iubilæum. Giuff. l. 3. c. 8. p. 146. c. 1.

Anno 1576. Ad templum Societatis Corpora SS. Fidelis, & Carpophori Martyrum ex Abbatia Aronensi, reclamantibus licet incolis, solemnem ceremoniam transtulit. Giuffan. libro 3. capite 8. p. 147. 148.

A. D. 1578. Iturus ad visitandam in Sabaudia Sacram Christi D. N. sindonem, comitem itineris accepit P. Franciscum Adornum Societ. Iesv, cum P. Iacobo Crucio, ut in Exercitijs Spiritualibus, quæ in illo itinere facere volebat, illo direttore vteretur. Giuffanus libro 3. capite 5. pag. 216. c. 1.

In hoc itinere quotidie vesperi puncta Meditationis omnibus proponi voluit à P. Adorno, Giuff. lib. 3. col. 2.

Aliam Peregrinationem inchoaturus ad montem Varallum, mysterijs Dominicæ Passionis ornatum, eundem P. Adornum adesse voluit, ut

ab eo dirigeretur in regimine spirituali vitæ suæ. Giuss. lib. 5. c. 6. p. 222. c. 2.

In hac peregrinatione dum Capellas memoriæ Christi Passionis ornatas visitaret, & mysteria Passionis meditaretur, puncta meditationis à P. Adorno accipiebat. Giuss. loc. cit. pagina 223. cap. 1.

Fundato Collegio Heluetico, voluit ut Alumnus illius Collegij, Scholas Societatis frequentarent. Giussan. libro 5. capite 12. pagina 238. col. 1.

A. D. 1580. Cum Florentiæ multi peterent, ut ex eius manibus SS. Christi Corpus reciperent, pro hac communione ipse templum Societatis elegit. Giuss. lib. 6. c. 3. p. 247. col. 1.

Venerijs rogatus, ut faceret Communionem generalem, ad satisfaciendum deuotioni vniuersi populi, qui id vehementer optabat, elegit pro hac re. Templum Societatis, in quo etiam concionatus est, ad instantiam Patriarchæ illius Ciuitatis, & Nuntij Apostolici, Giussanus ibidem.

Operâ S. Cardinalis, in Heluetia fundata sunt duo Societatis Collegia, Lucernæ vnum, & Friburgi alterum. Giussan. libro 6. capite 8. p. 265. col. 2.

A. D. 1583. Cum esset factus Apostolicus Visitator vallium hæresi infectarum apud Grisones, inter adiutores tam sancti operis verbo, & exemplo insignes, elegit P. Achillem Galiardum, & Societate Iesv, itineris comitem, eiusque operâ quotidie in explicanda fidei Christianæ doctrina utebatur. Giussanus l. 7. capite 4. pagina 300. col. 1. 2.

In dictis Vallibus, loco scandalosorum Sacerdotum pios reponere, volens pro bono illarum animarum, Oblatos S. Ambrosij à se institutos, sibi que carissimos, & alios è Societate Iesv reliquit. Giuss. l. c. p. 302. col. 1.

Ab eodem P. Achille Galiardi, pro instructione, & auxilio illius regionis curauit componi Catechismum fidei Catholicæ anno sequenti impressum. Giussan. libro 7. capite 5. pagina 305. col. 1.

A. 1584. Rogatus à Grisonibus nonnullis, ut pios Sacerdotes submitteret, à quibus in fide, & sancta vita iuuari possent, inter selectos tres Sacerdotes, vnum misit P. Franciscum Adornum, qui cum alijs plurimum eos iuuat. Giuss. l. 7. c. 6. p. 307. col. 1.

Ante mortem vltimo Mense facturus more solito Exercitia Spiritualia, iussit aduocari P. Franciscum Adornum Societ. Iesv, ut regeretur ab eius directione, & penderet ab eius obedientia, tanquam ab homine sanctæ vitæ & multæ experientiæ in rebus spiritualibus, & regimine animarum, quo solebat vti ordinariè in similibus necessitatibus. Giussan. libro 7. capite 11. pag. 317. c. 1.

In hoc secessu sacro, in quo S. Carolus ante

mortem Exercitij Spiritualibus sub directione P. Adorni vacabat, ipse Cardinalis ante diem ferebat lumen P. Adorno, ut is deinde excitaret Cardinalis familiaria, quæ eadem Spiritualia Exercitia iussu Cardinalis ibidem faciebat. Târâ autem reuerentiâ prosequeretur S. Carolus P. Adornum, ut & cum magno silentio intraret in cubiculum Patris, ne cum à somno excitaret, & transiens ante eum, semper illi reuerentiam exhiberet capitis inclinatione, quamuis quandoque videret eum dormientem. Giussan. lib. cap. col. 2.

Rediens Mediolanum, Aronamque transiens, à cognato suo Comite Renato inuitatus ad prædium, quod ei præparauerat, recusauit, sed apud PP. Societatis hospitium habere voluit hæc solâ re se excusans, quod vellet manere apud istos Patres propter commoditatem auxiliorum spiritualium. Giussan. libro 7. cap. 11. p. 311. c. 1. Et in illo templo vltimum Sacrificium Missæ obtulit. ibidem.

In vltimis horis vitæ suæ in qualibet re exquirebat consilium P. Adorni, & dependebat in omnibus ab obedientia eius, tanquam Patris sui Spiritualis, & Confessarij, qui etiam moti sancto Cardinali assistit, Crucifixum in manu tenens, & res diuinas in memoriam reuocans. Giuss. lib. 7. c. 12. p. 322. c. 1. Er 323. col. 2. Et c. 14. p. 329. col. 1. Er l. 8. c. 3. pag. 359. col. 1.

Cum P. Adornus è Societate Iesv ad mortem ipsam S. Cardinali assistisset, tanquam eius Pater Spiritualis, & S. Cardinali mortuo ad Societatis Domum abiisset, eadem nocte ei S. Carolus apparuit, in Pontificio habitu, vultu læto, & gloriâ splendidus, & his verbis P. Adornum affatus est: Dominus mortificat & Dominus viuificat. Ego bene habeo, & tu citò etiam me sequeris. Et ita intra paucos menses P. Adornus Genuæ mortuus est, cum opinione Sanctitatis. Giuss. l. 9. c. 14. p. 329. c. 1.

Hoc etiam non contemnendum est argumentum, non vulgaris in S. Carolo de Instituto ac regimine Societatis Iesv opinionis: quod vti Societatis familiarissimus, eius ordinem perspectum habens, ad eius normam, quantum potuit totum domesticum suum, & familiæ suæ ordinem instituerit, quin etiam nomina ipsa, in Societate vstitata, præfectis domesticorum officiorum varijs, imposuerit. Qua de re videri potest Giussan. eius vitæ lib. 2. capite 3. & 4. & 5. & alibi.

CAPVT VIGESIMVM SECVNDVM.

Quædam monita Spiritualia Sancti Ignatij.

Magno opus esset volumine, ad includenda omnia Spiritualia monita S. IGNATII, quibus